

Regeringskansliet, utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss Nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering – slutrapportering av ett regeringsuppdrag, U2024/02810

Er beteckning: U2024/02810

Sammanfattning

Länsstyrelsen Stockholm är i grunden positiv till förslaget om etablerandet av en nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering. Dock anser myndigheten att uppdraget för den nationella stödfunktionen behöver förtydligas. Dels genom att tydliggöra att de säkerhetsrelaterade delarna av uppdraget är bredare än vad som inryms i säkerhetsskyddslagen, dels genom att säkerställa att den nationella stödfunktionens arbete inom säkerhetsskyddsområdet harmoniserar med säkerhetsskyddslagstiftningen och tillsynsmyndigheternas roll.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen vill poängtera att internationell samverkan och kompetens är en förutsättning för Stockholms län och Sveriges hållbara utveckling och för att vi ska kunna fortsatt vara internationellt attraktiva och konkurrenskraftiga. Det är därför viktigt att bevara en öppenhet och en akademisk frihet för lärosäten, institutioner och kunskapsintensiva företag. Samtidigt är säkerhetsaspekterna i ansvarsfull internationalisering viktigt och de risker som finns behöver ges en allsidig belysning.

Myndigheten ser positivt på att stödfunktionen syftar till att vara ett behovsanpassat stöd och en samlingsnod för frågor som rör ansvarsfull internationalisering för lärosäten, forskningsfinansiärer och berörda myndigheter, men att denna även ska kunna tillgängliggöras för andra aktörer.

Länsstyrelsen vill betona vikten av att en nationell stödfunktion för ansvarsfull internationalisering har kunskap att bistå med stöd inom flera dimensioner av säkerhet i den kontext som lärosäten och forskningsfinansiärer verkar. Länsstyrelsen noterar att rapporten använder begrepp och nomenklatur som är likartat eller identiskt med det som används i säkerhetsskyddslagstiftningen. De frågeställningar som relaterar till säkerhet ur ett bredare perspektiv i arbetet med ansvarsfull internationalisering, men som inte omfattas av säkerhetsskyddslagen, exemplifieras inte i rapporten.

Exempel på sådana frågor är värdet av unik spetskompetens eller hög akademisk kunskap. Detta är sällan att betrakta som säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i juridisk bemärkelse, men kunskapen och kompetensen kan likafullt vara värdefull och intressant, inte minst för att den kan användas i andra syften än vad som ursprungligen avsetts. Andra frågeställningar som kan behöva adresseras tydligare är om det finns aspekter som direkt eller indirekt kan påverka Sveriges internationella relationer, Sveriges position i de internationella samfundens arbete eller om det kan få säkerhetspolitiska konsekvenser. Vikten av att betona stödfunktionens rådgivande roll kan dock vara extra viktig i dessa sammanhang för att inte utmana lärosätenas oberoende och den öppenhet som utgör en grund för den svenska demokratin.

Länsstyrelsen vill också uppmärksamma den rollkonflikt som det kan innebära när tillsynsmyndigheter som verkar inom säkerhetsskyddslagen deltar i den föreslagna nationella stödfunktionen. Tillsynsmyndigheter kan i allmänhet vägleda, men inte ge råd och utgöra en stödfunktion som utför arbete åt en aktör som de samtidigt har tillsyn över. I de fall det finns aktuell information som är relevant i ett myndighetsärende bör denna också delas med berörd myndighet. Vidare är det viktigt att säkerhetsskyddslagens reglering beaktas i det egna arbetet och att eventuell registerkontroll av personal endast görs om det finns stöd för sådan kontroll.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tillförordnad länsöverdirektör Helena Remnerud med utvecklingsledare Micaela Tonndorf som föredragande. I den slutliga handläggningen har också ställföreträdande avdelningschef för avdelningen för hållbar tillväxt Pernilla Ek , tf. avdelningschef för rättsavdelningen Lovisa Ristner, avdelningschef för beredskapsavdelningen Mikael Jeppson samt tf. chefsjurist Shiva Norvad deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.